

**ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
(ДРС)**

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40
E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ
39582357

на № _____ від _____ 20__ р.

**РІШЕННЯ
про відмову в погодженні проєкту регуляторного акта**

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» розглянула проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 7 вересня 1993 р. № 706» (далі – проєкт постанови), а також документи, що надані до нього листом Національної поліцією України від 21.01.2025 № 10208/01-2025.

За результатами проведеного аналізу проєкту постанови та аналізу його регуляторного впливу на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон), та керуючись вимогами частини четвертої статті 21 цього Закону, Державна регуляторна служба України

встановила:

проєктом постанови пропонується внести зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 07 вересня 1993 р. № 706 «Про порядок продажу, придбання, реєстрації, обліку, зберігання, носіння (перевезення) і застосування спеціальних засобів самооборони, заряджених речовинами сльозоточивої та дратівної дії», зокрема:

назву викласти в такій редакції: «Про порядок придбання, реєстрації, обліку, зберігання, носіння (перевезення) і застосування спеціальних засобів самооборони, заряджених речовинами сльозоточивої та дратівної дії»;

затвердити Положення про порядок придбання, реєстрації, обліку, зберігання, носіння (перевезення) і застосування спеціальних засобів самооборони, заряджених речовинами сльозоточивої та дратівної дії (далі – проєкт Положення).

Згідно з інформацією, наданою розробником в пояснювальній записці до проєкту постанови, пропонується скасувати дозвіл на здійснення діяльності з

Державна регуляторна служба України

РІШЕННЯ № 82 від 21.02.2025

Підписав: Кучер Олексій Володимирович

Сертифікат: 6FA97849F1B2570D04000008869000025DF0300

Дійсний: з 12.06.2024 11:11:30 по 12.06.2025 11:11:30

виготовлення та реалізації спеціальних засобів самооборони, що в результаті повинно покращити бізнес-клімат у відповідній сфері правового регулювання.

Під час підготовки проектів нормативно-правових актів необхідно забезпечувати максимально повну і точну відповідність форми нормативних положень їх змісту, вичерпне охоплення переліку питань, що належать до предмета правового регулювання таких актів.

Натомість, в проекті постанови відсутнє чітке розмежування та систематизація дозволів за їх видами та назвами.

З метою забезпечення чіткого розуміння норм щодо кожного окремого дозволу, в проекті постанови необхідно редакційно розмежувати між собою кожен дозвіл за його спрямуванням (наприклад, на придбання, на носіння, на зберігання тощо, а також в частині газових пістолетів (револьверів), патронів та упаковок з аерозолями), а також змістовно систематизувати відповідні дозволи з їх виокремленням.

Слід зазначити, що постанова Кабінету Міністрів України від 7 вересня 1993 р. № 706, до якої пропонуються зміни, має іншу назву, а тому проект постанови потребує доопрацювання в частині зміни її назви.

Крім того, пунктом 2 проекту Змін пропонується Положення про порядок придбання, реєстрації, обліку, зберігання, носіння (перевезення) і застосування спеціальних засобів самооборони, заряджених речовинами сльозоточивої та дратівної дії, затверджене цією постановою, викласти в іншій редакції.

Відповідно до пункту 8 розділу II проекту Положення, громадяни та юридичні особи, крім магазинів з торгівлі зброєю, не можуть придбавати, зберігати, перевозити, а громадяни також не можуть носити та застосовувати газові балончики, призначені для використання в правоохоронних органах.

Однак нормами проекту Положення не передбачено чіткого механізму виокремлення з-поміж газових балончиків саме тих, котрі призначені для використання в правоохоронних органах, та їх відмінності від інших.

Абзацом першим пункту 6 розділу I проекту Положення передбачається, що порядок визначення придатності газових пістолетів (револьверів) для подальшого користування встановлюється МВС.

Разом з цим, відповідно до пункту 1.7 глави 1 розділу I Інструкції про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної, пневматичної, холодної і охолощеної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами несмертельної дії, та патронів до них, а також боєприпасів до зброї, основних частин зброї та вибухових матеріалів, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України від 21 серпня 1998 р. № 622, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 7 жовтня 1998 р. за № 637/3077, для встановлення придатності до подальшого використання зброї, основних частин зброї, пристроїв, газових пістолетів (револьверів) проводиться відстріл та/або огляд

технічного стану зброї, основних частин зброї, пристроїв, газових пістолетів (револьверів).

Огляд технічного стану і відстріл кожної одиниці нарізної (комбінованої) зброї, її основних частин, пристрою проводиться установою Експертної служби МВС під час їх перереєстрації (продовження строку дії відповідного дозволу), переоформлення або отримання направлення на комісійний продаж (крім випадків, визначених пунктом 12.16 глави 12 розділу II цієї Інструкції).

Слід зазначити, що в нормативно-правових актах, які регламентують повноваження МВС, не міститься окремих норм, щодо правових підстав розробки МВС порядку визначення придатності газових пістолетів (револьверів).

Відповідно до пункту 16 розділу III проекту Положення громадяни та юридичні особи зобов'язані забезпечити умови зберігання, що виключають втрату та можливість незаконного заволодіння газовими пістолетами (револьверами), патронами до них. Порядок та умови зберігання газових пістолетів (револьверів) та патронів до них визначаються законодавством України.

Під час підготовки проектів нормативно-правових актів необхідно забезпечувати максимально повну і точну відповідність форми нормативних положень їх змісту, вичерпне охоплення переліку питань, що належать до предмета правового регулювання таких актів, а зазначення в проекті Положення словосполучення «визначаються законодавством України» не надає прямого розуміння щодо відповідних норм законодавства, якими встановлений порядок та умови зберігання газових пістолетів.

З метою забезпечення чіткого розуміння зазначеного положення, необхідно в пункті 16 розділу III проекту Положення конкретизувати відповідні норми законодавства.

Аналогічне зауваження стосується пункту 21 розділу III проекту Положення та в цілому проекту Положення в частині посилання на законодавство взагалі, без конкретизації назв нормативно-правових актів.

Також виникає питання щодо визначення МВС порядку обліку газових пістолетів (револьверів) та відповідних дозволів, тобто на рівні наказу центрального органу виконавчої влади, а не постанови Уряду.

Пунктом 3 розділу I проекту Положення передбачається, що придбання громадянами та юридичними особами в магазинах, у яких проводиться торгівля зброєю, боєприпасами до неї, спеціальними засобами, які є об'єктами дозвільної системи відповідно до Положення про дозвільну систему, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 1992 р. № 576 (далі – магазини з торгівлі зброєю), та які мають ліцензію, видану відповідно до законодавства України.

Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності» (далі – Закон про ліцензування) регулює суспільні відносини у сфері

ліцензування видів господарської діяльності, визначає виключний перелік видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню, встановлює уніфікований порядок їх ліцензування, нагляд і контроль у сфері ліцензування, відповідальність за порушення законодавства у сфері ліцензування видів господарської діяльності.

Відповідно до пункту 11 частини першої статті 7 Закону про ліцензування ліцензуванню підлягає виробництво та ремонт вогнепальної зброї невійськового призначення і боєприпасів до неї, холодної зброї, пневматичної зброї калібру понад 4,5 міліметра і швидкістю польоту кулі понад 100 метрів на секунду, торгівля вогнепальною зброєю невійськового призначення та боєприпасами до неї, холодною зброєю, пневматичною зброєю калібру понад 4,5 міліметра і швидкістю польоту кулі понад 100 метрів на секунду; виробництво спеціальних засобів, заряджених речовинами сльозоточивої та дратівної дії, індивідуального захисту, активної оборони та їх продаж.

З огляду на викладене, пункт 3 розділу I проекту Положення потребує уточнення в частині виду господарської діяльності, на який видана ліцензія.

Також абзац перший пункту 3 розділу I проекту Положення, ймовірно, містить лексичну помилку, що впливає на його логічну завершеність, а саме: вбачається пропущення слова або слів, що робить вказаний абзац незавершеним за своїм змістовним наповненням.

Відповідно до пункту 7 розділу II проекту Положення упаковки з аерозолями сльозоточивої та дратівної дії (газові балончики) придбаваються громадянами, які досягли 18-річного віку, юридичними особами без відповідного дозволу в магазинах з торгівлі зброєю згідно з вимогами, установленними законодавством України.

При цьому, згідно з абзацом першим пункту 19 розділу III проекту Положення, забороняється передавати газові пістолети (револьвери) та патрони до них іншим особам, у яких відсутній дозвіл уповноваженого підрозділу органу Національної поліції.

З метою забезпечення чіткості та однозначності розуміння, а також уникнення суперечливості в застосуванні відповідних положень, пропонуємо розробнику конкретизувати в пункті 7 розділу II та в абзаці першому пункту 19 розділу III проекту Положення назви відповідних дозволів, згідно з нормативно-правовими актами, якими вони запроваджені.

Водночас, слід зазначити, що проект Змін не враховує вимоги Закону України «Про адміністративну процедуру», що набрав чинності 15 грудня 2023 р., яким передбачається припинення дії адміністративних актів, а не їх анулювання.

При опрацюванні проекту постанови ДРС встановила, що розробником під час його підготовки не дотримано вимог статей 4, 5 та 8 Закону.

Засадами державної регуляторної політики, визначеними Законом, встановлюється необхідність доведення регуляторним органом доцільності прийняття та впровадження в дію кожного окремого регуляторного акта.

При цьому, враховуючи вимоги статті 21 Закону, ДРС приймає рішення про погодження або про відмову в погодженні проєктів регуляторних актів з урахуванням як самого проєкту акта, так і супровідних до нього документів, визначених цим Законом, обов'язковим серед яких є, насамперед, аналіз регуляторного впливу цього проєкту акта (далі – АРВ).

Відповідно до вимог статті 1 Закону аналіз регуляторного впливу- документ, який містить обґрунтування необхідності державного регулювання шляхом прийняття регуляторного акта, аналіз впливу, який справлятиме регуляторний акт на ринкове середовище, забезпечення прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також обґрунтування відповідності проєкту регуляторного акта принципам державної регуляторної політики.

Наданий розробником АРВ до проєкту постанови не в повній мірі відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2004 р. № 308 (зі змінами) (далі – Методика).

У розділі II «Цілі державного регулювання» АРВ необхідно чітко визначити цілі державного регулювання, що мають бути безпосередньо пов'язані із розв'язанням проблеми та показники, які заплановано досягти за результатами прийняття регуляторного акта.

Однак сформульовані розробником цілі не містять чітко визначеного очікуваного результату, не використовують термінологію, що відображає завершеність процесу (наприклад, «зменшити», «збільшити», «оптимізувати» тощо), а також позбавлені одночасного застосування якісних, кількісних та часових показників. Це унеможливує об'єктивну оцінку ефективності регулювання та створює труднощі в процесі контролю за його реалізацією.

Крім того, розробником не зазначено якісних, кількісних та часових показників, які мають бути досягнуті та не визначено ані очікувані результати у кількісному вимірі (наприклад, на скільки відсотків зменшиться ризик авіаційних подій або на яку кількість покращиться контроль над ПС АК), ані часові межі реалізації регулювання. Це унеможливує ефективний моніторинг та оцінку досягнення поставлених цілей.

Таким чином, розробником порушено принцип адекватності, оскільки належним чином не обґрунтовано наскільки така форма державного регулювання відповідає вирішенню існуючої проблеми.

У розділі III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» АРВ розробник повинен визначити всі прийнятні альтернативні способи досягнення цілей державного регулювання, обрати для проведення оцінки альтернативних способів досягнення цілей не менше двох альтернатив, стисло описати їх та навести аргументи щодо переваги обраного способу, а також

оцінити вплив вибраних альтернативних способів на сферу держави, громадян та суб'єктів господарювання.

В розділі III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» АРВ відсутня «Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання», а саме не визначено кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, а також та питома вага групи у загальній кількості, відсотків.

Також в АРВ розробник не зазначив під час проведення оцінки впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва окремо кількісно визначені витрати, які будуть виникати внаслідок дії регуляторного акта (згідно з додатком 2 до Методики).

Звертаємо увагу, що в пояснювальній записці до проекту постанови розробник зазначив, що прийняття акта дозволить здійснити дерегуляцію господарської діяльності у сфері продажу, придбання, реєстрації, обліку і застосування спеціальних засобів самооборони, заряджених речовинами сльозоточивої та дратівної дії.

Також у розділі I «Визначення проблеми» АРВ розробник визначив основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив. Тому відповідно до Методики розробник повинен в АРВ зазначити витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта; розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання; розрахунок витрат на адміністрування регулювання здійснюється окремо для кожного відповідного органу державної влади чи органу місцевого самоврядування, що залучений до процесу регулювання (таблиця бюджетні витрати на адміністрування регулювання для суб'єктів великого і середнього підприємництва), а також, у разі необхідності в залежності від визначення питомої кількості суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюється регулювання провести Тест малого підприємництва (М-Тест), передбачений додатком 4 до Методики.

Згідно з розділом IX «Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта» АРВ базове відстеження буде здійснюватися через 1 рік після набрання чинності цим актом шляхом збирання пропозицій, зауважень та їх аналізу.

Однак відповідно до статті 10 Закону базове відстеження результативності регуляторного акта здійснюється до дня набрання чинності цим регуляторним актом або набрання чинності більшістю його положень. Якщо для визначення значень показників результативності регуляторного акта використовуються виключно статистичні дані, базове відстеження результативності може бути здійснене після набрання чинності цим регуляторним актом або набрання чинності більшістю його положень, але не пізніше дня, з якого починається проведення повторного відстеження результативності цього акта.

Крім того, повторне відстеження результативності цього регуляторного акта проводитиметься через два роки після набрання ним чинності. Зазначене не узгоджується з вимогами статті 10 Закону, відповідно до якої повторне відстеження результативності регуляторного акта здійснюється через рік з дня набрання ним чинності або набрання чинності більшістю його положень, але не пізніше двох років з дня набрання чинності цим актом або більшістю його положень, якщо рішенням регуляторного органу, який прийняв цей регуляторний акт, не встановлено більш ранній строк.

Порушення розробником вимог Закону та Методики в частині визначення показників результативності та заходів з проведення відстеження результативності регуляторного акта не дозволить в подальшому належним чином провести відстеження його результативності, як передбачено статтею 10 Закону.

Виходячи з наведеного, за результатами розгляду проєкту постанови та аналізу його регуляторного впливу встановлено, що проєкт регуляторного акта розроблений без дотримання ключових принципів державної регуляторної політики, зокрема, адекватності, доцільності, визначених статтями 4 і 5 Закону та статті 8 Закону в частині підготовки АРВ з урахуванням вимог Методики.

Враховуючи викладене, керуючись вимогами частини четвертої статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», Державна регуляторна служба України

вирішила:

відмовити в погодженні проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 7 вересня 1993 р. № 706».

**Голова Державної регуляторної
служби України**

Олексій КУЧЕР